

Motion till riksdagen 2005/06:Ub472

av **Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (s)**

Könsroller i sexualundervisningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att problematisera könsroller i sexualundervisningen.

Motivering

Den obligatoriska sex- och samlevnadsundervisningen i den svenska skolan fyller 50 år i år. Sverige har ett gott rykte internationellt och ses av många länder och organisationer som ett föredöme beträffande skolans sex- och samlevnadsundervisning och hur vi bemöter unga människor i dessa frågor. Det borde sporra Sverige att fortsätta ligga i fronten. Det kan inte göras utan fortsatt metodutveckling och stöd på ett strukturellt plan.

Många unga i dag tycker att man i sexualundervisningen borde ta upp de olika rollerna tjejer och killar har samt utveckla undervisningen så att det blir mer diskussion. Detta är också ett utmärkt tillfälle att väva in jämställdhet och jämlikhet samt sexuell läggning. Var får vi vår olika information ifrån? Vilka förväntningar har vi på varandra etc? Det alltmer sexualiserade rummet gör att många känner sig vilsna. Det är av stor vikt att skolan tar detta på allvar.

RFSU har tagit fram tio punkter för en bättre sexualundervisning ("10 punkter för en bättre sexualundervisning i skolan" september 2004):

1. Lärarutbildningen skulle kunna ge studenterna de nödvändiga grundförutsättningarna för att de senare i sin yrkesverksamhet ska kunna utveckla sitt arbete med sex- och samlevnadsfrågorna.
2. Inrätta regionala resurs- och kunskapscentra för sexualitet och samlevnad
3. Bättre kunskap om vilka metoder som används och hur, och vad de har för inflytande på elevers tänkande om sexualitet och samlevnad.
4. Den nationella och internationella forskning som görs regelbundet sammanfattas av exempelvis Statens folkhälsoinstitut, och med hjälp av organisationer och myndigheter föras ut till skolan.

Fel! Okänt namn på

5. Vartannat år bör en nationell eller nordisk kunskapskonferens hållas om sexualupplysning och sex- och samlevnadsundervisning samt om barns och ungas sexualitet.
6. Återkommande representativa undersökningar om unga människors sexualvanor och tankar om sexualitet.
7. Skolans sex- och samlevnadsundervisning behöver följas upp, utvärderas och granskas återkommande, både kvantitativt och kvalitativt.
8. Enskilda skolor, stadsdelar och kommuner bör stödjas att genomföra större eller mindre metodutvecklingsprojekt om skolans sex och samlevnad, gärna i samarbete med eller på initiativ av regionala resurscentra (se punkt 2).
9. Metoder för hur jämställdhetsperspektivet liksom frågor om genus kan integreras i all undervisning men med särskild tonvikt på sexualitet och samlevnad.
10. Skrivningarna i skolans viktigaste styrdokument – läroplanerna och kursplanerna – om sexualitet och samlevnad måste bli tydligare. Det måste framgå tydligare att det är ett ämnesövergripande kunskapsområde.

Alla punkter är viktiga men denna motion fokuserar på punkten 9 som handlar om att få in jämställdhet och diskussioner om könsroller kopplade till sexualitet i sexualundervisningen. För att inte uppfinna hjulet på nytt låter jag RFSU i sin folder säga det jag menar.

Jämställdhetsfrågorna rör kvinnors och mäns lika villkor och möjligheter i skolan, på arbetsplatsen eller fritiden, och i hemmet. Genusfrågorna handlar om de sociala sammanhang som påverkar oss i hur vi uppfattar att vi bör vara som män respektive kvinnor och hur vi förväntas uppträda på grund av vårt biologiska kön. För både män och kvinnor (och pojkar och flickor), oavsett sexuell läggning, begränsar det våra möjligheter på vissa områden, medan det på andra ger oss fördelar. Vi har alla föreställningar om manligt och kvinnligt, om heterosexualitet och homosexualitet, och därtill hörande normer. Det rådande genussystemet drabbar flickor mer än pojkar, homosexuella mer än heterosexuella, arbetarflickor mer än medelklassflickor, invandrare mer än svenskar. Jämställdhet och genus måste bearbetas i skolan och metoder för detta behöver utvecklas.

Stockholm den 4 oktober 2005

Anneli Särnblad (s)

Kurt Kvarnström (s)